

Complexnummer: 525268

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Rode Scheikunde

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

525269, 525270, 525271

Woonplaats

Delft

Gemeente

Delft

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Julianalaan 134, 2628 BL te Delft

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit het UNIVERSITEITSGEBOUW 'Rode Scheikunde' van de Technische hogeschool, met bijbehorend KETELHUIS annex dienstgebouw en een BIJGEBOUW bijgenaamde 'De Tempel'. Het complex is van de hand van architect G. van Drecht en gebouwd naar Traditonalistisch ontwerp met invloeden uit de Amsterdamse School uit 1918-1923.

Vanwege de slechte huisvesting aan de Westvest en de toeloop van studenten besloot de Technische hogeschool in 1917 tot de bouw een nieuw onderkomen voor de afdeling der Scheikundige Technologie. Na een ontwerpperiode van 1918-1923 werd in de jaren twintig met de bouw begonnen, maar door financiële problemen kwam het complex pas in 1945 gereed. Bij voltooiing bleek het gebouw veel te omvangrijk voor de Afdeling der Scheikundige Technologie. Bovendien vormde de verwarming een groot probleem. Daarom werd de bouw van een kleiner gebouw, het zogenaamde 'Gele Scheikunde'-gebouw aan de Julianalaan 136, aangevangen. De aanduidingen 'Rode' en 'Gele' verwijzen naar de voor de gebouwen gebruikte kleur baksteen. Na WOII kreeg 'Rode Scheikunde' de functie van hoofdgebouw van de TH Delft. Hiervoor werd het gebouw afgewerkt en verbouwd onder leiding van de Rijksgebouwendienst. Ook in de jaren daarna is het gebouw herhaaldelijk verbouwd, onder meer onder leiding van architectenbureau K.J. Roosendaal te Den Haag.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex 'Rode Scheikunde' bestaat uit 3 onderdelen. Het hoofdgebouw bestaat uit verschillende aaneengeschakelde vleugels en ligt langs de Julianalaan, die van het Oostplein via het Poortlandplein naar de Rotterdamseweg loopt en onderdeel uitmaakt van de oude route naar Rotterdam. Het langgerekte gebouw vormt de zuidelijke gevelwand van het driehoekige De Vries Van Heystplantsoen. De noordelijke en westelijke wand van dit plantsoen worden gevormd door resp. het gebouw van Mijnbouwkunde en het gebouw voor Analytische Scheikunde. Ten zuiden van de hoofdentree ligt het voormalige ketelhuis. Ten zuidoosten van het hoofdgebouw ligt het bijgebouw dat bekend staat als De Tempel.

Waardering

Het complex 'Rode Scheikunde', later hoofdgebouw van de TU, aan de Julianalaan 132;134 van architect Van Drecht naar ontwerp van 1918-1923 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als uitdrukking van de functie namelijk universiteitsgebouw voor Scheikunde en als hoofdgebouw van de universiteit en vanwege de plaats die het inneemt in de geschiedenis van de Technische Universiteit Delft;

- vanwege de toegepaste stijl, vanwege de plaats die het inneemt in het oeuvre van de architect Drecht en vanwege de karakteristieke hoofdvorm, het materiaalgebruik en de detaillering en vanwege de gaafheid.

Het heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan het De Vries van Heystplantsoen, de centrale ligging in de TU-wijk en de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met de omringende gebouwen van de TU.

Het complex heeft zeldzaamheidswaarde als één van de grootste voor-oorlogse universiteitsgebouwen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525269

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82928/65

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Delft	Delft	Zuid-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Julianalaan	134			2628 BL	Delft		
Michiel de Ruyterweg	500			2628 JZ	Delft		
Michiel de Ruyterweg	502			2628 JZ	Delft		
Schoemakerstraat	2			2628 WB	Delft		
Zuidplantsoen	2 A	A		2628 BZ	Delft		
Zuidplantsoen	4			2628 BZ	Delft		
Zuidplantsoen	6			2628 BZ	Delft		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Delft	A				9852		
Delft	A				9700		

Omschrijving**

Inleiding

UNIVERSITEITSGEBOUW, hoofdonderdeel van het complex 'Rode Scheikunde', gebouwd voor de afdeling der Scheikundige Technologie van de Technische hogeschool, naar ontwerp van architect G. van Drecht uit 1918-1923. Het pand is gebouwd in een Traditionalistische stijl met invloeden van de Amsterdamse School.

Tijdens verbouwingen na WOII onder leiding van de Rijksgebouwendienst werd onder meer de gehele zolder verbouwd tot kantooruimte voor het Bureau van de Hogeschool (1953). De aaneengesloten strip dakvensters dateert uit deze tijd. Eertijds bevonden zich in deze verticale dakstrook op regelmatige afstand dakkapellen. Ook in de jaren daarna is het gebouw herhaaldelijk verbouwd, onder meer onder leiding van architectenbureau K.J. Roosendaal te Den Haag.

De maskerachtige versieringen aan de gevels verhullen de uitlaten van zuurkasten. In de toren bevond zich een waterreservoir, dat bij brand ten gevolge van de scheikundige proeven ingezet kon worden. Door de situering van vleugels is een ruim voorplein vóór de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

centrale vleugel gerealiseerd. Daar bevindt zich het beeld van Prometheus (1953), dat vervaardigd is door prof. L.O. Wenckebach.

Omschrijving

Het hoofdgebouw is opgetrokken op een samengestelde plattegrond en bestaat in hoofdlijnen uit een centrale vleugel waarin de hoofdentree is opgenomen, met aan weerszijden aaneengeschakelde vleugels. De vleugels aan de westzijde vormen een E-vormig geheel met een hoge toren. De 'E' is met de lange zijde ongeveer in het midden met het centrale volume verbonden. Aan de oostzijde liggen de vleugels in een L-vorm, met gelijkzijdige poten en extra dwarsgeplaatste 'poten' ongeveer in het midden van de 'hoofdpoten'.

De hoeken van de vleugels risaleren en/of verzelfstandigen zich tot nevenvolumes. De vleugels bestaan uit twee bouwlagen met een afgeknot zadeldak. De hoekpaviljoens zijn uitgevoerd met een puntdak of schilddak, de extra 'poten' met respectievelijk afgeknottedaken en tentdaken. De daken zijn gedekt met leien in Maasdekking. Iedere travee wordt verticaal beaccentueerd door bakstenen lisenen, die bovenaan aansluiten bij de kunststenen, geprofileerde lijsten onder een dakrand met tandlijst. De lisenen komen in verschillende breedte voor, omdat ze vrijwel de gehele - variërende - breedte tussen de vensters beslaan. De in de kroonlijst opgenomen kapitelen zijn verrijkt met geometrisch reliëf. In de voorgevel is de tekst 'Technische Hogeschool' in deze kroonlijst uitgebeiteld. De hoeken worden benadrukt door de samenkomst van twee lisenen. Iedere travee bevat een enkel venster, een gekoppeld venster of een driedubbel venster. De rechtgesloten, staande vensters zijn uitgevoerd met gemetselde dagkanten en kunststenen lekdorpels en lateien. Op de begane grond zijn granieten onderdorpels verwerkt. Bij gekoppelde vensters zijn de penanten van baksteen en/of van kunststeen. De kunststenen stijlen komen vlak en met geometrisch reliëf voor. De stalen ramen zijn in ondiepe negge geplaatst. De ramen bestaan uit vaste ramen met meerruits bovenlicht of dubbele draairamen met dito bovenlicht. Op iedere bouwlaag bevinden zich tussen de vensters metalen maskersachtige elementen. Tussen de bouwlagen zijn strak geometrische gemetselde reliëfs aangebracht.

De voorgevel van de centrale vleugel beslaat elf traveeën, waarvan de middenrisaliet met de hoofdentree drie traveeën in beslag neemt. Deze risaliet heeft een tentdak met op de nok een open koperen dakruiter. De entree is uitgevoerd met een plint, borstweringen langs de stoep en een stoep van graniet. De eerste laag bestaat uit een driedelig portiek met een getrapte arcade, die vanaf de plint volledig in kunststeen is uitgevoerd. De sluitsteen van de middelste arcade wordt gesierd door een met goudverf beschilderde toorts in bas-reliëf. De verticaliteit van de entreepartij wordt benadrukt door forse muurdammen tussen de bogen, die aan de voorzijde in sterk reliëf naar voren treden en als monumentale orde tot en met de dakrand doorgetrokken zijn. Boven het met profiellijsten horizontaal afgesloten portiek bevinden zich tussen de verticale 'orde' gemetselde reliëfs. Deze reliëfs worden afgesloten door een horizontale waterlijst, die tegelijk fungeert als lekdorpel van de drie forse, rechtgesloten, negdelige vensters. De zesruits stalen ramen hebben kunststenen kozijnen, die een eenheid vormen met de sterk horizontaal geprofileerde 'kroonlijst' erboven. In het portiek bevindt zich in het midden een dubbele, houten deur met zijlichten. Aan weerszijden is een tweedelig venster aangebracht. In de drie traveeën brede achtergevel van de risaliet bevindt zich de achteringang met in de middelste travee een groot gebrandschilderd glas-in-lood venster met daarboven een balkon. Op de verdieping bevinden zich drie vensterassen met meerdelige ramen, die met kunststenen kozijnen en penanten zijn uitgevoerd. De kunststeen loopt door in de rijk geprofileerde kroonlijst. Boven deze kroonlijst bevinden zich in de kap drie tweedelige vensters, waarvan de uitkragende muurdammen extra benadrukt worden door verticale kunststenen lijsten. De twee vensters aan weerszijden van de middentravee zijn visueel met elkaar verbonden door een verticale, kunststenen strip. Bovendien vormen ze een geheel met de 'kroonlijst' doordat de lateien onderdeel uitmaken van deze lijst.

De verticaliteit van de toren in handvormsteen wordt sterk benadrukt door uitgemetselde penanten. De vensters in de vorm van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

galmgaten zijn trapsgewijs, rondom aangebracht. De borstwering wordt gesierd door beeldhouwwerk. De gemetselde achtkantige torenspits wordt bekroond door een koperen helm.

De oorspronkelijke indeling van het gebouw is in grote lijnen gehandhaafd. Van belang zijn onder meer enkele oorspronkelijke trappenhuisen met een ruime bordestrap, die vervaardigd is van graniet en ijzer, het gebrandschilderd glas-in-beton bij de achteringang van de hand van de kunstenaar Daan Wildschut, stalen tochtdeuren, trappenhuis van de toren met betonnen constructie en stalen treden, open betonnen waterreservoir met ijzeren profielen.

Waardering

Het universiteitsgebouw 'Rode Scheikunde', later hoofdgebouw van de TU, aan de Julianalaan 132;134 naar ontwerp van architect Van Drecht uit 1918-1923 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als uitdrukking van de functie namelijk universiteitsgebouw voor Scheikunde en hoofdgebouw van de universiteit en vanwege de plaats die het inneemt in de geschiedenis van de Technische Universiteit Delft;

- vanwege de toegepaste bouwstijl en de plaats die het inneemt in het oeuvre van de architect Van Drecht en vanwege de karakteristieke hoofdvorm, het materiaalgebruik en de detaillering en vanwege de gaafheid.

Het heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan het De Vries van Heystplantsoen, de centrale ligging in de TU-wijk en de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met de omliggende gebouwen van de TU.

Het gebouw heeft zeldzaamheidswaarde als één van de grootste voor-oorlogse universiteitsgebouwen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Universiteitsgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525270

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82926/70

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Delft	Delft	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Delft	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Delft	A			9700

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalig KETELHUIS annex dienstgebouw, behorende bij het complex 'Rode Scheikunde' gebouwd voor de afdeling der Scheikundige Technologie van de Technische hogeschool, naar ontwerp van architect G. van Drecht uit 1918-1923. Het pand is gebouwd in een Traditionalistische stijl met invloeden uit de Amsterdamse School.

In 1953 werd het ketelhuis verbouwd tot transformatorhuis. Hiervoor werden de noord-westgevels en ook de interne indeling gewijzigd. De bijbehorende schoorsteen is afgebroken. Het dienstgedeelte huisvest momenteel het AVC, het Audio-Visueel centrum van de TU Delft.

Het ketelhuis/dienstgebouw ligt ten zuiden van het hoofdgebouw, ter hoogte van de achteringang, aan het Zuidplantsoen.

N.B. De uitbreidingen van rond 1990 (in rood) en het tochtportaal voor de nevenentree aan de oostzijde zijn vanuit het oogpunt van monumentenzorg van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Gedeeltelijk onderkelderd, vrijstaand voormalig ketelhuis van één bouwlaag met plat dak, opgetrokken vanuit een samengestelde plattegrond. Grofweg bestaat de plattegrond uit een kruisvorm. Het gebouw heeft een betonnen constructie en de muren zijn opgetrokken in baksteen. De plint wordt afgesloten met een kunststenen waterlijst, die tevens als lekdorpels van de vensters dienst doet. De rechtgesloten vensters hebben forse kunststenen lateien en achtruits ramen. Rondom worden de gevels afgesloten met een kunststenen kroonlijst en overkragende betonnen daklijst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De oostgevel bevat een centraal geplaatste hoofdentree, die bestaat uit een granieten stoep met bordes en borstweringen, een entreeportiek met trapsgewijs verspringende dagkanten en houten, dubbele entreedeuken. Het portiek wordt omlijst met geblokte lisenen van kunststeen op een podium van graniet. Dit podium loopt door in de dagkanten. De zware kunststenen latei van het portiek wordt in de kroonlijst erboven nogmaals benadrukt door een risalerend rechthoekig vlak. Aan weerszijden van de entree bevindt zich een venster met zestienruitsraam. Rechts daarvan twee vensters gescheiden door een smalle gemetselde muurdam met achtruitsramen. Links drie kleine hooggeplaatste rechtgesloten vensters met kunststenen lekdorpels. Vervolgens in de oostgevel van het risalerende, noordelijke deel een entree. De noordgevel bevat v.l.n.r. drie vensters en een brede koekoek met drie keldervensters, in het risalerende deel twee keer een reeks van drie vensters en een stalen deur en in het terugliggende deel van het transformatorgedeelte drie enkele stalen deuren onder een bescheiden latei. De westgevel bevat twee rechtgesloten entree's en twee rechtgesloten vensters met achtruits stolpramen.

Waardering

Voormalig ketelhuis behorende bij het complex 'Rode Scheikunde' van de TH naar ontwerp van architect Van Drecht uit 1918-1923 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als uitdrukking van de functie namelijk ketelhuis/dienstgebouw en vanwege de plaats die het als onderdeel van het hoofdgebouw van de TH inneemt in de geschiedenis van de Technische Universiteit Delft;

- vanwege de karakteristieke hoofdvorm, toegepaste bouwstijl, het materiaalgebruik en de detaillering waarin sprake is van ensemblewerking met de overige complexonderdelen en vanwege de gaafheid.

Het heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan de achterzijde van het hoofdgebouw en de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met het hoofdgebouw.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Ketelhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525271

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82926/80

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Delft	Delft	Zuid-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Delft	A			9852

Omschrijving**

Inleiding

BIJGEBOUW 'De Tempel', behorende bij het complex 'Rode Scheikunde' dat gebouwd werd voor de afdeling der Scheikundige Technologie van de Technische hogeschool, naar ontwerp uit 1918-1923 van architect G. van Drecht. Het pand is gebouwd in een Traditionalistische stijl met invloeden uit de Amsterdamse School.

Het bijgebouw ligt ten zuidoosten van het hoofdgebouw, aan de zijde van de Schoenmakersstraat. Het staat zuidwest-noordoost georiënteerd omdat het oorspronkelijk evenwijdig aan de toendertijd schuin lopende straat stond.

Omschrijving

Vrijstaand bijgebouw van één bouwlaag met plat dak, opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond. Het gebouw heeft een betonnen constructie en de muren zijn opgetrokken in baksteen. De plint wordt afgesloten door een uitkragende waterlijst. Bakstenen lisenen accentueren de traveemaat. De ongeprofileerde kunststenen kapitelen risaleren ten opzichte van de kunststenen kroonlijst, waarvan ze deel uitmaken. De kunststenen lateien boven de rechtgesloten vensters lopen eveneens door in de kroonlijst. Deze lijst wordt bovenaan afgesloten met een blokklijst met daarboven de betonnen uitkragende gootlijst.

Waardering

Het bijgebouw 'De Tempel', onderdeel van het complex 'Rode Scheikunde' naar ontwerp van architect Van Drecht uit 1918-1923 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- vanwege de plaats die het als historisch-functioneel onderdeel van het complex, later hoofdgebouw van de TH, inneemt in de geschiedenis van de Technische Universiteit Delft en vanwege het karakteristieke materiaalgebruik en detaillering in Traditionalistische trant waarin sprake is van sterke ensemblewerking met de overige complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan de zuidoostzijde van het hoofdgebouw, de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met het hoofdgebouw en de herinnering aan de vroegere loop van de weg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw